

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

18701 *Reial decret 1836/2008, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen criteris per a l'aplicació de la integració de les extintes escales masculina i femenina del cos d'ajudants d'institucions penitenciàries.*

La disposició addicional trentena de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, modifica l'article 1 i la disposició transitòria primera de la Llei 36/1977, de 23 de maig, d'ordenació dels cossos especials penitenciaris i de creació del cos d'ajudants d'institucions penitenciàries.

En virtut d'això, el cos d'ajudants d'institucions penitenciàries es configura com a únic, sense diferenciació en l'accés o l'exercici de llocs per raó de sexe, i es declaren extingides les anteriors escales masculina i femenina que el configuraven.

L'aplicació efectiva del que es disposa, en alguns casos i circumstàncies, pot topar amb la protecció del dret a la dignitat i intimitat de les persones internades.

En el primer supòsit, i en desplegament de l'article 23 de la Llei orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària, que estableix la garantia del respecte a la dignitat de la persona en els registres i escorcolls dels interns, l'article 4.2.b) del Reglament penitenciari, aprovat pel Reial decret 190/1996, de 9 de febrer, reconeix a les persones internades el dret a la preservació de la seva dignitat i intimitat, i es requereix, de conformitat amb l'apartat tercer de l'article 68 del reglament esmentat, que la pràctica d'escorcolls amb nu integral l'efectuï personal funcionari del mateix sexe i amb totes les garanties d'intimitat. No obstant això, aquesta previsió reglamentària no preveu la totalitat dels casos en què l'activitat penitenciària pot afectar la intimitat dels interns.

Assegurar aquest dret bàsic, en qualsevol situació susceptible d'afectar-lo, requereix la presència de funcionaris del mateix sexe que el dels interns en els diferents centres, dependències i horaris en què puguin tenir lloc.

Per a això, la present disposició combina diverses mesures:

Assegurar que les funcions professionals concretes i relacionades amb l'esfera de la intimitat personal dels interns siguin exercides per personal funcionari del mateix sexe que aquests.

Determinar en les relacions de llocs de treball percentatges mínims de personal funcionari del mateix sexe que el dels interns en els diferents centres, dependències i horaris, per possibilitar el desenvolupament normal del servei de vigilància, i garantir el dret a la dignitat i intimitat de les persones internades.

Per analogia amb el que disposa l'article 5 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, que disposa que, quan la naturalesa de les activitats professionals concretes o el context en què es portin a terme requereixi, com a «requisit professional essencial i determinant», que siguin exercides per una persona d'un sexe determinat, aquest fet no constitueix discriminació, «sempre que l'objectiu sigui legítim i el requisit proporcionat»; en el present Reial decret es compleixen les condicions i requisits exigits per la Llei orgànica esmentada.

D'altra banda, la supressió legal de les antigues escales, masculina i femenina, que conformaven el cos, requereix establir criteris transparents i públics d'ordenació efectiva del personal funcionari, entre integrants de la mateixa promoció i de diferent escala d'ingrés, a l'efecte de dirimir les situacions que es puguin plantejar en la seva carrera professional.

En virtut d'això, a proposta dels ministres de l'Interior i d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 8 de novembre de 2008,

DISPOSO:

Article 1. Organització del servei penitenciari.

1. L'Administració General de l'Estat ha de gestionar la prestació dels serveis i activitats de vigilància a l'interior dels centres penitenciaris i centres d'inserció social, d'acord amb el principi de no-discriminació per raó de sexe en l'ocupació pública.

No té la consideració de discriminatori l'exercici de llocs o tasques concrets per persones d'un sexe determinat, amb exclusió de les persones de sexe diferent, en els casos que preveu la present disposició i que estan relacionats amb determinades tasques derivades de l'exercici de les funcions encomanades al cos d'ajudants d'institucions penitenciàries en les lletres a), b) i c) de l'article 3, de la Llei 36/1977, de 23 de maig, d'ordenació dels cossos especials penitenciaris i de creació del cos d'ajudants d'institucions penitenciàries.

2. L'organització operativa del servei de vigilància penitenciària ha de garantir la preservació del dret a la dignitat i intimitat de les persones internades, de conformitat amb el que disposa l'article 4.2.b) del Reglament penitenciari, aprovat pel Reial decret 190/1996, de 9 de febrer.

L'Administració ha d'assegurar la realització efectiva, per personal funcionari del mateix sexe que les persones objecte d'actuació, de les comeses, funcions i tasques en què puguin resultar afectats els seus drets a la dignitat o intimitat personal.

Article 2. Mesures relatives a l'ordenació del personal i a l'assignació de serveis.

1. L'Administració General de l'Estat ha d'incloure en la relació de llocs de treball dels centres penitenciaris i centres d'inserció social un nombre de llocs de l'àrea de vigilància com a reserva mínima perquè siguin exercits per personal funcionari d'un sexe determinat; en tot cas, els llocs objecte de reserva no poden superar el 40% del total de vigilància respecte a un grup de població penitenciària concreta, i han d'assumir, entre d'altres, les funcions derivades de la realització d'activitats que puguin afectar els drets a la dignitat o intimitat personal dels interns.

Aquesta condició s'ha de fer constar en les corresponents relacions de llocs de treball i en les convocatòries per a provisió de llocs de treball, de conformitat amb el que disposa l'article 39 del Reglament general d'ingrés del personal al servei de l'Administració General de l'Estat i de provisió de llocs de treball i promoció professional dels funcionaris civils de l'Administració General de l'Estat, aprovat pel Reial decret 364/1995, de 10 de març.

Si, per insuficiència d'efectius, s'impossibilita la cobertura dels llocs de treball de reserva mínima, l'òrgan competent ha d'adoptar les mesures que siguin necessàries per cobrir, de forma provisional o definitiva, les carències detectades, a fi de complir els principis que estableix aquest apartat.

2. En els serveis diaris s'ha d'assignar un mínim d'un lloc per torn i mòdul, tenint en consideració la capacitat operativa d'internament d'aquests, per a l'exercici obligatori per personal funcionari del mateix sexe del de les persones que hi estan internades.

3. No obstant l'adscripció de personal als llocs de treball resultants del que disposen els apartats anteriors, el cap de serveis, en una circumstància concreta, pot encomanar la realització de les activitats que puguin afectar els drets a la dignitat o intimitat personal dels interns al personal funcionari disponible que tingui la condició sexual requerida.

Article 3. Ordenació del personal del cos d'ajudants d'institucions penitenciàries.

La integració de les extintes escales femenina i masculina al cos d'ajudants d'institucions penitenciàries comporta una nova ordenació del col·lectiu que s'ha de tenir en consideració a tots els efectes previstos en la legislació vigent. Així, el personal funcionari del cos d'ajudants d'institucions penitenciàries s'ordena per la data del seu nomenament, respectant l'ordre de promoció obtingut en el seu procés selectiu. Dins del mateix número d'ordre, la prelación s'efectua tenint en compte la puntuació definitiva que s'hi ha obtingut; si hi ha un empat en la puntuació, es dona preferència al funcionari que acrediti haver prestat serveis

professionals durant més temps a l'Administració penitenciària amb caràcter previ al nomenament com a funcionari del cos d'ajudants d'institucions penitenciàries. Si hi ha un empat en aquesta última circumstància, es decidex per sorteig.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 8 de novembre de 2008.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern
i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ